

## **STANDARDISERING: NYA NORMER STANDARDER OCH FÖRESKRIFTER**

Underhandsrapport för Sodahuskommittén 2016-07-02

### **CEN TC269 WG1, Water tube boilers.**

Arbetsgruppen WG1 inom TC269, vattenrörpannor, har fått ny sekreterare. Den här arbetsgruppen ansvarar för den standardisering som berör sodapannor, dvs främst annexen till EN-standarderna SS\_EN 12952, Part 2, 5, 6, 7 och 8. Det har inte hållits några kommittémöten som behandlat dessa (normativa, dvs obligatoriska) annex just för sodapannor sen 2014. Senaste insatserna gällde materialkrypning och hur den skall beräknas, det finns ett standardförslag prEN 764-9, (Pressure equipment and assemblies - Part 9: Creep design), vilken ännu inte har resulterat i någon ny utgiven standard. Materialkrypning i sodapannor är enbart aktuellt för de pannor som har de allra högsta ångtemperaturerna, säg från temperaturer högre än ca 480°C och sedan successivt alltmer ju högre ångtemperaturen blir.

Beträffande övrig CEN/Europastandardisering, så är arbetsgruppen för "mindre" pannor, "shell boilers"/storvattenrumpannor mera aktiv, och EN 12953 revideras successivt. Även standarderna för vattenvärmare och liknande revideras i stor omfattning.

EN 50156-1, "Elutrustning för ugnar och pannor som eldas med fasta, flytande eller gasformiga bränslen", har kommit i en reviderad upplaga.

**SIS TK 285, Ångpannor,** har haft några möten under våren 2016. De har framförallt behandlat hur arbetet fortskridit med Arbetsmiljöverkets föreskrifter/föreskriftsförslag. Man arbetar också med en Vägledning om CE-märkning, men den har blivit skjuten på framtiden som en följd av det pågående föreskriftsarbetet, man avvaktar att det klarnar kring nya AFS:arna.

**Arbetsmiljöverket,** där har vi haft två sammanträden, den 18 resp. 19 april under våren, har nu presenterat remissförslaget till sammanslagen standard för användning, besiktning av tryckbärande anordningar. Det har ju kommit ett nytt PED-direktiv år 2014, med beteckningen 2014/68/EU och det skall vara omsatt i ny föreskrifter från Arbetsmiljöverkets Föreskrift, som egentligen skulle vara implementerade till halvårsskiftet 2016.

Här märker vi en ny föreskrift för tryckbärande anordningar, AFS 2016:1 som ersätter den gamla AFS 1999:4. Den gäller från den 19 juli i år, varvid den äldre upphör att gälla. En föreskrift om "Enkla tryckkärl" 2016:2 har också kommit.

Dessutom då sammanslagningen av AFS 2002:1, Användning...., AFS 2005:2, Tillverkning av vissa behållare..., AFS 2005:3, Besiktning...., där vi nu har haft de avslutande sammanträdena med AV:s handläggare, Björn Lindberg.

Remissen har nu kommit och kan laddas ner från Arbetsmiljöverkets hemsida, sista svarsdatum 1 oktober.

<https://www.av.se/om-oss/regel-och-foreskriftsarbete/remisser/?hl=remisser>

En hel del frågor är uppe på bordet, bl.a. provtryck vid tryckkontroll vid revisionsbesiktning. AV har ny handläggare för tryckkärl, och det har förespeglats att man skulle gå igenom bakgrunden till vår nu 10 år gamla skrivelse, som ligger på bordet igen efter Iggesund's inlämnade dispensansökan. En annan förändring är att besiktningskapitlet nu verkar utgå

från en besiktningstermin på två år, men sedan med samma trappa uppåt och nedåt som i den nu befintliga. Ytterligare så kommer besiktningskapitlet att omfatta cisterner och transportrörledningar, där besiktningen av dem har kommit att hänga i luften genom att Boverket övertagit regelverket för tillverkning genom implementerandet av ett antal Eurokoder 1993-1-XX, där cisterner omfattas av nr 4. Dessa Eurokoder kommer samtidigt att revideras inom en inte alltför avlägsen framtid, men för tillverkningen skall nu enbart Boverkets Konstruktionsregler EKS 10 tillämpas, dvs vi får inte längre två parallella regelsystem, vilka dessutom delvis är motstridiga. AV har inte velat föreskriva om besiktningen av byggnadsverk tillverkade enligt Boverkets föreskrifter, men eftersom frågan inte går att lösa på annat sätt och eftersom säkerhetsargumenten är starka, så har det avgjort saken. Vill man sedan själv ställa skarpare krav, t.ex. i en rekommendation från Sodahuskommittén, så är det ingenting som hindrar.

AV överväger också att införa någon form av certifiering för pannskötare. Man diskuterar dels hur undervisningen skall gå till och dels vem som skall ansvara för certifieringen, vilket antagligen blir de ackrediterade kontrollorganen. Tre nivåer planeras i utgångsläget, vår utbildning till certifierad sodahusoperatör skulle då komma som en påbyggnad på det tredje steget, eftersom vår utbildning är så specialiserad på ett lika smalt som kvalificerat tillämpningsområde.

Tillsyn vid periodisk övervakning är under diskussion, inställelsetider mm. men eftersom vi alltid har ständig övervakning på sodapannorna och ständig bemanning på bruken, så är den frågan inte aktuell för oss, men kan gälla t.ex. undercentraler i kommunala fjärrvärmesystem.

Vi har ännu inte hunnit gå igenom den digra remissen, men bör kunna ha en första diskussion vid Sodahuskommitténs styrelsemöte den 25 augusti 2016. Föreskriften kan börja gälla kring årsskiftet i bästa fall.

Fredrik Bruno 2016-07-02